PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (pirmoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS
2005 m. spalio 18 d. *

Byloje T-60/03

Regione Siciliana, atstovaujamas iš pradžių G. Aiello, vėliau *avvocati dello Stato* A. Cingolo, nurodęs adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovas,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą E. de March ir L. Flynn, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2002 m. gruodžio 11 d. Komisijos sprendimą C(2002) 4905 nutraukti pagalbą Italijos Respublikai, suteiktą 1987 m. gruodžio 17 d. Komisijos sprendimu C(87) 2090 026 dėl ne mažesnės kaip 15 mln. eurų dydžio finansinės

* Proceso kalba: italų.

paramos iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) investicijoms į infrastruktūras Italijoje (regionas: Sicilija) ir susigrąžinti Komisijos pervestą šios paramos avansą

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(pirmoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas B. Vesterdorf, teisėjai J. D. Cooke, R. García-Valdecasas, I. Labucka ir V. Trstenjak,

posėdžio sekretorius I. Natsinas, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. gegužės 12 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisės aktai

1 Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) buvo įkurtas 1975 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 724/75 (OL L 73, 1975, p. 1), kuris buvo daug kartų iš dalies keičiamas, o vėliau nuo 1985 m. sausio 1 d. pakeistas 1984 m. birželio 19 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1787/84 dėl Europos regioninės plėtros fondo

(OL L 169, 1984, p. 1). 1988 m. jo statusas buvo pakeistas 1988 m. birželio 24 d. Tarybos reglamentu Nr. 2052/88 dėl struktūrinių fondų uždavinių, jų efektyvumo bei jų veiklos koordinavimo tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais (OL L 185, 1988, p. 9). 1988 m. gruodžio 19 d. Taryba priėmė Reglamentą (EEB) Nr. 4253/88, nustatantį Reglamento (EEB) Nr. 2052/88 dėl struktūrinių fondų uždavinių, jų efektyvumo bei jų veiklos koordinavimo tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais (OL L 374, 1988, p. 1) įgyvendinimo nuostatas. Reglamentas Nr. 4253/88, *inter alia*, buvo pakeistas 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2082/93 (OL L 193, 1993, p. 20).

2 Pakeisto Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnis „Paramos sumažinimas, sustabdymas ir nutraukimas“ nustato:

„1. Jei paaiškėja, kad veikla arba priemonė nepateisina dalies arba visos jai skirtos finansinės paramos, Komisija partnerystės pagrindu atlieka tinkamą patikrinimą, prašydama, kad valstybė narė arba kitos šiai veiklai įgyvendinti jos paskirtos institucijos per nustatytą laiką pateiktų savo pastabas.

2. Po šio patikrinimo Komisija gali sumažinti arba sustabdyti šiai veiklai arba priemonei skirtą paramą, jeigu patikrinimo metu nustatomas pažeidimas arba esminis pakeitimas, turintis įtakos veiklos arba priemonės pobūdžiui arba jos įgyvendinimo sąlygoms, dėl kurio nebuvo prašoma Komisijos patvirtinimo.

3. Bet kuri neteisėtai gauta suma turi būti sugrąžinta Komisijai. Nuo nesugražintų sumų skaičiuojamos palūkanos <...>“

Faktinės bylos aplinkybės

3 Savo paraiškoje, kurią Komisija gavo 1986 m. rugsėjo 23 d., Italijos Respublika paprašė ERPF paramos pagal Reglamentą Nr. 1787/84 investicijoms į Sicilijoje (Italija) esančias infrastruktūras, susijusias su *Gibbesi* upės užtvankos trečiojo etapo statybos darbų realizavimu. Paraiškoje buvo nurodyta papildomų pagrindinės užtvankos dalies įrenginių statyba ir dvejopa užtvankos paskirtis, t. y. iš esmės jos vandenys turėtų būti panaudojami Likatos pramoninės zonos, kuri bus įkurta ateityje, patikimam aprūpinimui vandeniu ir taip pat apie 1 000 hektarų žemės ūkio paskirties žemės drėkinimui.

4 1987 m. gruodžio 17 d. Sprendimu C(87) 2090 026 dėl ne mažesnės kaip 15 mln. (eurų) dydžio ERPF finansinės paramos investicijoms į infrastruktūras Italijoje (regionas: Sicilija) suteikimo (toliau – Sprendimas suteikti paramą) Komisija Italijos Respublikai suteikė maksimalią 94 490 620 056 Italijos lirų (ITL) (apie 48,8 milijono eurų) ERPF veiklos paramą Nr. 86.05.03.008. Italijos Respublika šios paramos pagrindu gavo iš viso 75 592 496 044 ITL (apie 39 milijonus eurų) avansą.

5 2000 m. gegužės 23 d. laišku Italijos valdžios institucijos perdavė Komisijai Italijos tarnybų parengtą ataskaitą, susijusią su veikla, kuriai buvo suteikta parama. Remiantis šia ataskaita, pagrindinės užtvankos dalies statybos darbai buvo baigti 1992 m. lapkričio 11 d. Tačiau užtvanka neveikė, nes nebuvo pastatytos vandens talpyklos ir nebaigta akveduko statyba. Be to, Italijos valdžios institucijos įsipareigojo iki 2001 m. kovo 31 d. pateikti prašymą išmokėti finansinės paramos likutį.

6 Tuo pačiu laišku Italijos valdžios institucijos perdavė Komisijai 2000 m. sausio 17 d. ieškovo raštą, kuriuo pastarasis oficialiai įsipareigojo atlikti būtinus darbus, kad užtvanka pradėtų veikti ir būtų eksploatuojama.

7 2000 m. gruodžio 19 d. laišku Komisija Italijos valdžios institucijų paprašė papildomos informacijos. Ypač ji pageidavo gauti duomenų, susijusių su prašymu pratęsti prašymo išmokėti likutį pateikimo terminą, su ieškovo priimtomis nuostatomis dėl įrenginio statybos pabaigos ir eksploatavimo, ir su ataskaita dėl įrenginio statybos eigos kartu nurodant realią arba numatomą darbų pabaigos ir įrenginio eksploatavimo pradžios datą.

8 2001 m. kovo 29 d. laišku Italijos valdžios institucijos pateikė Komisijai prašymą dėl likučio išmokėjimo ir perdavė 2001 m. kovo 5 d. ieškovo raštą. Šiame rašte buvo nurodyta, kad Sicilijos kasyklų administracija, atsakinga už užtvankos statybą (*Ente minerario Siciliano*) buvo likviduota, kad Likatos pramoninė zona dar nebuvo įkurta, ir todėl pirminė vandens užtvankos paskirtis turėjo būti pakeista. Be to, buvo užsakyta atlikti tyrimą, kad būtų galima nustatyti galimą vandens rezervuaro panaudojimą.

9 Šių duomenų pagrindu Komisija nusprendė pradėti Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnyje ir Sprendimo suteikti paramą 2 straipsnyje numatytą patikrinimą.

10 2001 m. rugsėjo 26 d. laišku Komisija Italijos Respublikai nurodė pažeidimo aplinkybes, pateisinančias galimą sprendimą dėl paramos nutraukimo. Komisija taip pat pažymėjo, kad ji neturi duomenų apie tikslią ar numanomą datą, kada įrenginys bus visiškai veikiantis ir eksploatuojamas. Be to, ji pabrėžė, kad įrenginio paskirtis pasikeitė, palyginti su ta, kuri buvo nurodyta Sprendime suteikti paramą. Ji paprašė Italijos valdžios institucijų, Sicilijos regiono (*Regione Siciliana*) administracijos ir galutinio paramos gavėjo per du mėnesius pateikti savo pastabas, patikslindama, kad, išskyrus išimtines aplinkybes, į dokumentus, atsiųstus po nurodytos datos, nebus atsižvelgta.

11 2001 m. lapkričio 29 d. Italijos Respublika perdavė Komisijai ieškovo pastabas. Iš šių pastabų buvo matyti, kad nebuvo nustatyta jokia, net preliminari, įrenginio, kurio paskirtis buvo realiai pakeista, eksploatavimo pradžios data.

12 2002 m. vasario 21 d., t. y. po Komisijos nustatyto termino (žr. šio sprendimo 10 punktą), ieškovas pateikė kitus duomenis apie projekto eigą bei kalendorių, pagal kurį buvo numatyta užbaigti darbus iki 2003 m. vasario 2 dienos.

13 Komisija nusprendė, kad pastarieji duomenys patvirtino, jog yra keletas pažeidimų Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme, ir 2002 m. gruodžio 11 d. priėmė Sprendimą C(2002) 4095 nutraukti Sprendimu suteikti paramą skirtą pagalbą Italijos Respublikai ir susigrąžinti Komisijos išmokėtą šios paramos avansą (toliau – ginčijamas sprendimas).

14 Ginčijamo sprendimo 14 ir 15 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(14) Pirmiau nurodytų dokumentų analizė patvirtino, kad yra pažeidimų (Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio) prasme:

— dokumentų analizė patvirtino, kad darbai nebuvo baigti ir kad neįmanoma, netgi apytiksliai, numatyti, kada užtvanka veiks ir bus eksploatuojama <...>,

— be to, dokumentų analizė patvirtino, kad, palyginti su tuo, kas nurodyta Sprendime suteikti paramą, įrenginių tikslas ir paskirtis buvo iš esmės pakeisti, nors dėl to iš anksto nebuvo prašyta Komisijos patvirtinimo,

— Sicilijos (regiono) argumentai negali pateisinti 2001 m. rugsėjo 26 d. Komisijos laiške, susijusiame su sutarties sudarymo procedūra ir tinkamo finansinio administravimo principų laikymusi, nagrinėjamų faktų.

(15) Nusprendžia, kad atsižvelgiant į nustatytus pažeidimus būtina nutraukti paramą ir pradėti <...> išmokėto avanso susigrąžinimą".

15 Ginčijamu sprendimu Komisija nutraukė Italijos Respublikai suteiktą paramą, panaikino likučio išmokėjimui paskirtą sumą (apie 9,8 milijono eurų) ir pareikalavo grąžinti avansu išmokėtą sumą (apie 39 milijonus eurų).

Procesas ir šalių reikalavimai

16 Ieškovas pareiškė ieškinį, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2003 m. vasario 20 dieną.

17 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (pirmoji išplėstinė kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. Taikydamas proceso organizavimo priemones, Pirmosios instancijos teismas ieškovui ir Komisijai pateikė raštu klausimus, į kuriuos buvo žodžiu atsakyta per posėdį. Be to, Pirmosios instancijos teismas paprašė Italijos Respublikos raštu atsakyti į keletą pateiktų klausimų. Italijos Respublika įvykdė šiuos prašymus.

18 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į raštu bei žodžiu pateiktus klausimus 2005 m. gegužės 12 d. posėdyje. Išklausęs šalis, Pirmosios instancijos teismas nusprendė į bylos medžiagą įtraukti du – 2003 m. rugpjūčio 4 d. ir 2003 m. spalio 24 d. – Komisijos ieškovui adresuotus laiškus, kuriuos pastarasis pateikė nagrinėjant ginčus tarp tų pačių šalių sujungtose bylose T-392/03 ir T-435/03 dėl ginčijamo sprendimo vykdymo.

19 Ieškovas Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą;

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

20 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— paskelbti ieškinį nepriimtinu;

— neįvykdžius pastarojo reikalavimo, atmesti ieškinį iš esmės;

— bet kuriuo atveju priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

21 Per posėdį atsakydama į Pirmosios instancijos teismo pateiktą klausimą, Komisija pripažino, kad ginčijamo sprendimo 14 konstatuojamosios dalies trečioji įtrauka, susijusi su pažeidimų Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio prasme nustatymu (žr. šio sprendimo 14 punktą), niekaip nepagrindė šio sprendimo priėmimo. Tačiau ieškinyje nurodyti ir su minėta įtrauka susiję pagrindai ir argumentai patys savaime negali pateisinti ginčijamo sprendimo panaikinimo, nes šis sprendimas taip pat yra pagrįstas minėtos konstatuojamosios dalies pirmoje ir antroje įtraukose nurodytais pažeidimais. Todėl proceso ekonomijos sumetimais Pirmosios instancijos teismas nenagrinės pirmiau nurodytų ieškinio pagrindų ir argumentų.

1. *Dėl priimtinumo*

Šalių argumentai

22 Komisija mano, kad šis ieškinys yra nepriimtinas, nes ieškovas neturi teisės pareikšti ieškinio.

23 Komisija ginčija, kad ieškovas yra konkrečiai susijęs su ginčijamu sprendimu EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme. Priešingai, ji mano, kad ieškovas nėra konkrečiai susijęs su ginčijamu sprendimu.

24 Visų pirma Komisija nurodo, kad tarp jos ir ieškovo niekada nebuvo tiesioginių teisinių santykių.

25 Be to, vienas iš pirmųjų esminių struktūrinių fondų politikos principų buvo tas, kad Komisija ir valstybės narės bendrai atsako už struktūrinės veiklos programavimą, o už šios politikos įgyvendinimą yra atsakingos tik valstybės narės.

26 Taigi kalbant apie ERPF veiklos 1985–1988 m. programavimo laikotarpį, per kurį buvo priimtas Sprendimas suteikti paramą, šis principas atsispindėjo keliose tuo metu galiojusio Reglamento Nr. 1787/84 nuostatose. Be to, Komisija pabrėžia, kad šiuo atveju suinteresuota valstybė narė pateikė ypatingą prašymą Komisijai, kuri priėmė Sprendimą suteikti paramą (22 straipsnis). Kol projektas buvo įgyvendinamas, valstybė narė kas tris mėnesius turėjo pateikti Komisijai ataskaitas, aiškiai nurodančias faktines išlaidas (28 straipsnis). Valstybės narės prašymu Komisija galėjo išmokėti avansą (31 straipsnis).

27 Iš to Komisija daro išvadą, kad valstybės narės yra jos vieninteliai kontaktiniai asmenys decentralizuoto valdymo sistemoje, kuri yra vienas pagrindinių struktūrinių fondų požymių atitinkamu laikotarpiu. Valstybės narės yra Komisijos ir galutinio paramos gavėjo tarpininkės, nes išmokos išmokamos nacionalinėms valdžios institucijoms, o pastarosios yra nepriklausomos spręsti dėl skirtos paramos

nutraukimo pasekmių galutiniam gavėjui. Taigi, priešingai nei teigia ieškovas, Komisijos nuomone, Italijos Respublika turėjo diskreciją, vykdydama ginčijamą sprendimą.

28 Šiuo atžvilgiu, atsakydama į ieškovo argumentą, kad sumos, išmokėtos kaip finansinė parama, kuri buvo nutraukta ginčijamu sprendimu buvo grąžintos jas užskaičius (žr. šio sprendimo 40 punktą), Komisija nurodo, kad šis 2003 m. lapkričio 9 d. užskaitymas buvo padarytas tarp įsiskolinimo, kurį turėjo Italijos ūkio ir finansų ministerija, kuriai buvo adresuotas pranešimas apie skolą siekiant susigrąžinti nutrauktą paramą, ir jai pervestos sumos.

29 Atsižvelgiant į šiuos pirminius argumentus reikia nustatyti, ar ieškovas, kuris priešingai nei Italijos Respublika, nėra ginčijamo sprendimo adresatas, yra konkrečiai su juo susijęs EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme.

30 Komisija primena nusistovėjusią teismų praktiką, pagal kurią priemonė – tam, kad turėtų tiesioginį poveikį privačiam asmeniui, kuriam ji nėra skirta, – turi tiesiogiai paveikti suinteresuoto asmens teisinę padėtį, o jos taikymas turi būti visiškai automatiškas ir išplaukti tik iš Bendrijos teisės aktų, netaikant kitų papildomų nuostatų (1998 m. gegužės 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dreyfus prieš Komisiją*, C-386/96 P, Rink. p. I-2309, 43 punktas ir 2000 m. gruodžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *DSTV prieš Komisiją*, T-69/99, Rink. p. II-4309, 24 punktas).

31 Jei ginčijamą aktą taiko nacionalinės valdžios institucijos, kurios yra jo adresatės, būtina patikrinti, ar šioms valdžios institucijoms paliekama tam tikra diskrecija taikyti aktą (1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Oleifici Italiani ir Fratelli Rubino prieš Komisiją*, T-54/96, Rink. p. II-3377, 56 punktas). Be

to, privatus asmuo yra tiesiogiai paveikiamas, jei akto adresatai turi tik teorinę galimybę jo neįgyvendinti, nesant abejonės dėl jų ketinimų veikti pagal šį aktą (1985 m. sausio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Piraiki-Patraiki ir kt. prieš Komisiją*, 11/82, Rink. p. 207, 8–11 punktai ir minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Dreyfus prieš Komisiją* 44 punktas).

32 Tokiomis aplinkybėmis Komisija nurodo, kad 2001 m. balandžio 25 d. Nutartimi *Coillte Teoranta prieš Komisiją* (T-244/00, Rink. p. II-1275, toliau – Nutartis *Coillte Teoranta*) Pirmosios instancijos teismas jau nusprendė, kad pagalbos gavėjo teisinei padėčiai nedaro tiesioginio poveikio sprendimas, kuriuo nurodoma Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) garantijų skyriui nefinansuoti tam tikrų išlaidų.

33 Komisijos manymu, dėl EŽŪOGF priimta Nutartis *Coillte Teoranta* taikoma ir struktūriniams fondams, t. y. ir ERPF, nes struktūrinių fondų valdymas yra grindžiamas teisinių santykių tarp Komisijos ir valstybių narių bei valstybių narių ir Bendrijos paramos gavėjų atskyrimo principu. Ši argumentacija bus pagrįsta kiekvienu atveju, kai pagrindinė atsakomybė už išlaidų kontrolės vykdymą esant decentralizuotai valdymo tvarkai, kaip, pavyzdžiui, yra EŽŪOGF ir ERPF atveju, tenka valstybėms narėms.

34 Be to, Komisija patikslina, kad Nutarties *Coillte Teoranta* 45 punkte Pirmosios instancijos teismo padarytą nuorodą į kitokią situaciją, kai priimamas sprendimas dėl išlaidų nefinansavimo iš Europos socialinio fondo (ESF) lėšų, reikia suprasti kaip nuorodą į laikotarpį, kuriuo, skirtingai nei nagrinėjamu atveju, tarp Komisijos ir ESF finansavimo gavėjų egzistavo tiesioginiai santykiai. Komisija mano, kad ši nuoroda yra susijusi su 1983 m. spalio 17 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2950/83 dėl Sprendimo 83/516/EEB dėl Europos socialinio fondo uždavinių taikymo (OL L 289, 1983, p. 1) nustatyta teisine tvarka, kuri buvo taikoma ESF 1984–1988 m.

programavimo laikotarpiu ir kuri numatė Komisijos ir gavėjų tiesioginius teisinius santykius. Komisijos nuomone, tokio pobūdžio tiesioginių santykių nebuvimas aiškiai atskiria šią teisinę tvarką nuo tos, kuri 1984–1988 m. programavimo laikotarpiu buvo taikoma struktūriniams fondams, įskaitant ir ERPF.

35 Komisija mano, kad dėl įvairiais programavimo laikotarpiais taikomų skirtingų taisyklių šioje byloje yra neįmanoma, kad gavėjai būtų pripažinti turintys teisę ginčyti pagalbos sumažinimo sprendimus pagal 1994 m. gruodžio 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Lisrestal ir kt. prieš Komisiją* (T-450/93, Rink. p. II-1177), patvirtinto 1996 m. spalio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Komisija prieš Lisrestal ir kt.* (C-32/95 P, Rink. p. I-5373), 46–48 punktus. Taigi 1984–1988 m. programavimo laikotarpiu tiesioginį valdymą iš esmės užtikrino Komisija. Tačiau pagal Reglamentą Nr. 1787/84, kurio pagrindu buvo priimtas Sprendimas suteikti paramą, Komisijai buvo patikėta priežiūros funkcija. Kadangi Komisija nebeatliko jokių funkcijų valstybėms narėms vykdant susigrąžinimą ir kadangi, kaip nurodė Pirmosios instancijos teismas Nutarties *Coillte Teoranta* 47 ir 48 punktuose, galimi susigrąžinimo veiksmai yra grindžiami nacionaline teise ir nėra sprendimų dėl Bendrijos tam tikrų išlaidų nefinansavimo pasekmė, minėtame sprendime *Lisrestal ir kt. prieš Komisiją* pateikiama analizė netaikoma Reglamento Nr. 4253/88 pagrindu priimtiems ir su projektais, finansuojamais iš struktūrinių fondų, susijusiems sprendimams.

36 Atsakydama į ieškovo argumentą, kad Nutartis *Coillte Teoranta* jam negali būti taikoma dėl to, kad jis yra viešosios teisės reglamentuojamas subjektas, o ne privatus asmuo (žr. šio sprendimo 42 punktą), Komisija pažymi, kad šis argumentas neįtikina, nes Pirmosios instancijos teismas šioje nutartyje tokio skirtumo nedaro.

37 Be to, Komisija neginčija, kad 2003 m. liepos 9 d. Sprendime *Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap prieš Komisiją* (T-102/00, Rink. p. II-2433, toliau – Sprendimas *Vlaams Fonds*) Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Komisijos sprendimas sumažinti arba nutraukti ESF skirtą finansinę paramą gali būti tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su tokios paramos gavėjais. Vis dėlto Komisija nurodo, kad ši išvada buvo padaryta netiesiogiai, nes Pirmosios instancijos teismo nebuvo prašoma nuspręsti, ar ieškovas buvo tiesiogiai susijęs su šiuo atveju ginčijamu sprendimu. Taip pat jis neatkreipė dėmesio į Nutartimi *Coillte Teoranta* nustatytą precedentą. Komisija priduria, kad Pirmosios instancijos teismas Sprendime *Vlaams Fonds* rėmėsi kitu programavimo laikotarpiu, kai struktūrinių fondų reglamentavimas dar nebuvo grindžiamas decentralizuoto valdymo sistema. Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į santykius tarp galutinių gavėjų ir Komisijos sandoriuose, kuriuos šiuo metu decentralizuotai prižiūri valstybės narės, Nutartimi *Coillte Teoranta* nustatytas precedentas yra svarbesnis nei Sprendimas *Vlaams Fonds*.

38 Savo ruožtu ieškovas pažymi, kad ieškinys yra priimtinas, ir tvirtina, kad negalima griežtai aiškinti EB sutarties nuostatų, susijusių su privačių asmenų teisėmis pareikšti ieškinį. Jis, *inter alia,* remiasi 1963 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Plaumann prieš Komisiją* (25/62, Rink. p. 197). Todėl yra pagrindo pripažinti teisę pareikšti ieškinį visiems asmenims, kurie turėdami juridinio asmens statusą, kurio reikalauja minėtos nuostatos, yra konkrečiai ir tiesiogiai susiję su ginčijamu aktu. Ieškovo manymu, taip pat reikėtų elgtis ir kai ieškovas yra šias sąlygas tenkinantis viešosios teisės reglamentuojamas subjektas. Šiuo atžvilgiu jis remiasi 1999 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia prieš Komisiją* (T-288/97, Rink. p. II-1871).

39 Ieškovo teigimu, vis dėlto ginčijamas sprendimas, kaip jis pats pripažįsta, nėra jam oficialiai skirtas, yra tiesiogiai su juo susijęs tiek, kiek jis tiesiogiai paveikia jo teisinę padėtį. Iš tikrųjų ginčijamo sprendimo adresatas, t. y. Italijos Respublika, neturi jokios diskrecijos, susijusios su jo vykdymu, t. y. ERPF anksčiau išmokėtų sumų

grąžinimu. Tam nebūtina jokia papildoma teisės aktų leidybos veikla. Ieškovas mano, kad pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką šių aplinkybių pakanka pagrįsti privačių asmenų teisę pareikšti ieškinį (minėtas Sprendimas *Dreyfus prieš Komisiją*).

40 Be to, kalbant apie kompensaciją, ieškovas pabrėžia, kad jis jau grąžino sumas, išmokėtas kaip parama, kuri buvo nutraukta ginčijamu sprendimu, įskaitant palūkanas.

41 Šiomis aplinkybėmis tai, kad tarp ieškovo ir Komisijos nebuvo tiesioginių santykių, yra nesvarbu, nes nuo Sprendimo suteikti paramą priėmimo buvo aišku, kad ieškovas akivaizdžiai yra ERPF paramos gavėjas. Taip pat šiuo atžvilgiu reikia nurodyti, kad, priešingai nei teigia Komisija, ieškovas keletą kartų su pastarąja buvo tiesiogiai susisiekęs patikrinimo stadijoje, po kurios buvo priimtas Sprendimas suteikti paramą. Šiuo laikotarpiu tarp ieškovo ir Komisijos vyko išsamios diskusijos.

42 Be to, Komisijos nurodyta teismų praktika (Nutartis *Coillte Teoranta*) jam netaikoma. Iš tiesų ieškovas yra ne privatus asmuo, bet administracinis vienetas, t. y. Italijos valstybės dalis.

43 Šiuo požiūriu primintinas Sprendimas *Vlaams Fonds*, kurio motyvų 60 punkte nurodyta:

„Pagal nusistovėjusią <...> teismų praktiką Komisijos sprendimas, sumažinantis ar nutraukiantis ESF skirtą finansinę paramą, gali būti tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su

tokios paramos gavėjais ir juos paveikti, net jei atitinkama valstybė narė administracinėje procedūroje yra vienintelis ESF kontaktinis asmuo. Iš tikrųjų ekonomines sprendimo sumažinti arba nutraukti paramą pasekmes patiria pagalbos gavėjai, nes būtent jie yra atsakingi už neteisėtai išmokėtų sumų grąžinimą (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Lisrestal ir kt. prieš Komisiją* 43–48 punktus ir nurodytą teismų praktiką).“

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

44 Ginčijamas sprendimas, kuriuo nutraukiama parama, kurios gavėjas buvo ieškovas, buvo adresuotas atitinkamai valstybei narei, t. y. Italijos Respublikai. Pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą „kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali <...> pateikti ieškinį dėl <...> sprendimo, kuris, nors ir būtų kitam asmeniui skirto <...> sprendimo formos, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs“. Kadangi šiuo atveju neginčijamas konkretus poveikis ieškovui, reikia išnagrinėti, ar ieškovas yra tiesiogiai susijęs su ginčijamu sprendimu.

45 Primintina, kad nusistovėjusioje teismų praktikoje nustatyti du kumuliatyvūs tiesioginio poveikio EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme kriterijai.

46 Pirmiausia nagrinėjamas aktas turi daryti tiesioginį poveikį asmens teisinei padėčiai. Antra, šis aktas neturi palikti jokios diskrecijos jo adresatams, kurie įpareigoti jį įgyvendinti, nes jis yra taikomas visiškai automatiškai ir išplaukia tik iš Bendrijos teisės aktų netaikant kitų papildomų nuostatų (minėto sprendimo *Dreyfus prieš Komisiją* 43 punktas; minėto sprendimo *DSTV prieš Komisiją* 24 punktas ir 2002 m. birželio 6 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *SLIM Sicilia prieš Komisiją*, T-105/01, Rink. p. II-2697, 45 punktas; taip pat šiuo klausimu žr. Teisingumo

Teismo sprendimo *International Fruit Company ir kt. prieš Komisiją*, 41/70–44/70, Rink. p. 411, 23–29 punktus bei 1979 m. kovo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Simmenthal prieš Komisiją*, 92/78, Rink. p. 777, 25 ir 26 punktus). Antruoju kriterijumi reikalaujama sąlyga yra tenkinama, jei valstybės narės turima galimybė neįgyvendinti akto yra tik teorinė, nesant abejonės dėl jos ketinimų veikti pagal šį aktą (minėto sprendimo *Dreyfus prieš Komisiją* 44 punktas; taip pat šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Piraiki-Patraiki ir kt. prieš Komisiją* 8–10 punktus).

47 Panaikindamas visą paramą ginčijamas sprendimas, kaip tai pažymėta šio sprendimo 15 punkte, iš esmės panaikino Komisijos pareigą sumokėti paramos likutį (9,8 milijono eurų) ir įpareigojo grąžinti Italijos Respublikai išmokėtus ir ieškovui pervestus avansus (apie 39 milijonus eurų).

48 Pirmosios instancijos teismas mano, kad toks sprendimas tiesiogiai paveikė ieškovo teisinę padėtį keliais atžvilgiais. Be to, ginčijamas sprendimas nepalieka jokios diskrecijos Italijos valdžios institucijoms, nes jo taikymas yra visiškai automatiškas ir išplaukia tik iš Bendrijos teisės aktų netaikant kitų papildomų nuostatų.

49 Visų pirma reikia priminti, kad kai Sprendimas suteikti paramą buvo priimtas ir apie jį pranešta Italijos Respublikai, ieškovas projekto, kuriam buvo prašyta paramos, įgyvendinimo tikslais bei laikydamasis su minėtu sprendimu suteikti paramą susijusių sąlygų ir ERPF taikomų teisės aktų, galėjo manyti, kad jis gali disponuoti visa paramos suma (apie 48,8 milijonų eurų). Tuo remdamasis ieškovas taip pat galėjo planuoti ir įtraukti į biudžetą savo išlaidas, susijusias su *Gibbesi* užtvankos statybos trečio etapo darbų realizavimu.

50 Be to, Italijos valdžios institucijos, kaip ir ieškovas, taip pat buvo susijusios su minėtais teisės aktais ir sąlygomis. Komisijos nagrinėjamos paramos pagrindu išmokėtos sumos turėjo būti naudojamos tik siekiant įvykdyti *Gibbesi* užtvankos statybos trečio etapo darbus. Nei Bendrijos teisė, nei nacionalinė teisė neleido Italijos valdžios institucijoms neišmokėti ieškovui šios paramos sumų arba jas naudoti kitiems tikslams. Taigi kol buvo laikomasi minėtų teisės aktų ir sąlygų, Italijos valdžios institucijos neturėjo teisės prašyti ieškovo grąžinti, netgi bent iš dalies, šias sumas.

51 Lieka pažymėti, kaip ieškovas patvirtino per posėdį, atsakydamas į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus, kad jis 1987–1992 m. realizavo didžiąją dalį projekto, kuriam buvo prašyta panaikintos paramos, ir kad šie darbai buvo išimtinai finansuojami tik iš ieškovo nuosavų lėšų ir iš vėliau nutrauktos Bendrijos paramos.

52 Taigi atsižvelgiant į šį pirminį vertinimą būtina išnagrinėti klausimą, ar ieškovas yra tiesiogiai susijęs su ginčijamu sprendimu.

53 Visų pirma kalbant apie ieškovo teisinės padėties pakeitimą, reikia pažymėti, kad dėl ginčijamo sprendimo tiesiogiai ir nedelsiant pasikeitė ieškovo finansinė padėtis, nes jis neteko paramos likučio (apie 9,8 milijonų eurų), kurį dar turėjo išmokėti Komisija. Kadangi parama yra panaikinta, Komisija neperves neišmokėto paramos likučio Italijos Respublikai. Taigi Italijos valdžios institucijos negalės jo pervesti ieškovui. Nors iki ginčijamo sprendimo priėmimo ieškovas užtikrintai galėjo tikėtis gauti minėtą sumą projektui realizuoti, priėmus šį sprendimą jis buvo priverstas, pirma, konstatuoti, kad jis neteko šios sumos, ir, antra, ieškoti ją pakeičiančio finansavimo, kad galėtų įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus dėl *Gibbesi* užtvankos statybos trečio etapo darbų realizavimo.

54 Ginčijamas sprendimas, kiek jis susijęs su pareiga grąžinti avansu išmokėtas sumas (apie 39 milijonų eurų), taip pat tiesiogiai pakeičia ieškovo teisinę padėtį. Iš tikrųjų ginčijamas sprendimas tiesiogiai keičia ieškovo kaip neginčijamo kreditoriaus teisinę padėtį į šių sumų skolininko – bent galimo – padėtį. To priežastis yra ta, kad ginčijamas sprendimas panaikino nacionalinėms valdžios institucijoms draudimą reikalauti, tiek pagal Bendrijos teisę, tiek pagal nacionalinę teisę, kad ieškovas grąžintų pervestą avansą. Kitaip sakant ginčijamas sprendimas tiesiogiai ir automatiškai pakeitė ieškovo teisinę padėtį nacionalinių valdžios institucijų atžvilgiu.

55 Dėl to, kad jis tiesiogiai ir netgi ženkliai pakeičia ieškovo teisinę padėtį, kaip tai matyti ir iš šio sprendimo 53 ir 54 punktų, ginčijamas sprendimas visiškai atitinka sąlygas, susijusias su šio sprendimo 46 punkte primintu tiesioginio poveikio kriterijumi.

56 Galiausiai dėl ginčijamo sprendimo automatiško taikymo kriterijaus būtina priminti, kad šis sprendimas pats savaime ieškovo atžvilgiu daro šio sprendimo 53 ir 54 punktuose nurodytą dvejopą poveikį.

57 Šis dvejopas ginčijamo sprendimo poveikis išplaukia tik iš Bendrijos teisės aktų, t. y. iš kartu skaitomų EB 211 straipsnio trečiosios įtraukos ir EB 249 straipsnio ketvirtosios pastraipos nuostatų. Šiuo atžvilgiu nacionalinės valdžios institucijos neturi jokios diskrecijos, susijusios su pareiga vykdyti šį sprendimą.

58 Šio sprendimo 56 ir 57 punktuose padarytų išvadų nepaneigia Komisijos argumentas, kad nacionalinės valdžios institucijos teoriškai gali nuspręsti atleisti ieškovą nuo finansinių pasekmių, kurios jam tiesiogiai kyla iš ginčijamo sprendimo,

finansuodamos iš valstybės lėšų, viena vertus, panaikintos Bendrijos paramos likutį ir, antra vertus, padengdamos ieškovo gautą Bendrijos avansą arba atlikdamos tik vieną iš nurodytų veiksmų.

59 Iš tiesų galimas nacionalinis sprendimas dėl šio pobūdžio finansavimo nepašalintų Komisijos sprendimo automatiško taikymo. Pagal Bendrijos teisę su ginčijamo sprendimo taikymu teisiškai jis liktų nesusijęs. Šis nacionalinis sprendimas grąžintų ieškovą į iki ginčijamo sprendimo priėmimo egzistavusią situaciją ir taip dar kartą pakeistų ieškovo teisinę padėtį, pirmą kartą automatiškai pakeistą ginčijamu sprendimu. Šis antras ieškovo teisinės padėties pakeitimas būtų tik nacionalinio sprendimo, o ne ginčijamo sprendimo vykdymo, pasekmė.

60 Kitaip tariant, nacionalinio sprendimo dėl finansavimo priėmimas būtų reikalingas būtent užkirsti kelią ginčijamo sprendimo automatiškam poveikiui.

61 Šiuo atžvilgiu šios bylos faktinės aplinkybės aiškiai skiriasi nuo Komisijos nurodytos Nutarties *Coillte Teoranta* aplinkybių (žr. šio sprendimo 32–34 punktus). Iš tiesų byloje *Coillte Teoranta* ginčytu sprendimu Komisija atmetė atitinkamos valstybės narės, kuriai buvo skirtas sprendimas, nustatantis, kad už jau pervestas gavėjui išmokas atsiskaitytų ERPF kaip už bendro Bendrijos finansavimo reikalavimus atitinkančias išlaidas, prašymą. Priešingai šioje byloje esančiai situacijai, ginčijamas sprendimas, dėl kurio buvo priimta Nutartis *Coillte Teoranta*, nesukėlė automatiško ir mechaniško gavėjui dar turėto išmokėti likučio užskaitymo. Be to, vien jau po ginčijamo Komisijos sprendimo priimtas nacionalinis sprendimas galėjo priversti gavėją grąžinti gautą avansą.

62 Taigi pagal šio sprendimo 58 punkte paminėtą Komisijos argumentaciją neteisingai ar netgi atvirkščiai aiškina tiesioginio poveikio koncepciją šio sprendimo 46 punkte minėtos nusistovėjusios teismų praktikos prasme. Iš tikrųjų vien tokia Italijos valdžios institucijų finansavimo galimybė nereiškia, kad ginčijamą sprendimą, prieš jam paveikiant ieškovą, turi įvykdyti jo adresatas.

63 Dėl to, kad ginčijamas sprendimas nepalieka Italijos valdžios institucijoms jokios diskrecijos – nes, kaip tai matyti ir iš šio sprendimo 56–62 punktų, jis yra automatiškas ir išplaukia tik iš Bendrijos teisės aktų netaikant kitų papildomų nuostatų, – jis visiškai atitinka sąlygas, susijusias su šio sprendimo 46 punkte primintu tiesioginio poveikio kriterijumi.

64 Be to, Komisijos nurodytas argumentas (žr. šio sprendimo 24–27 punktus), kad teisinių santykių, viena vertus, tarp Komisijos ir valstybių narių ir, antra vertus, tarp valstybių narių ir gavėjų atskyrimas daro kliūtį bet kokiam tiesioginiam poveikiui ieškovui, nėra priimtinas.

65 Iš tiesų pagal nusistovėjusią teismų praktiką (šiuo klausimu žr. 1981 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IBM prieš Komisiją*, 60/81, Rink. p. 2639, 9 punktą; 1994 m. kovo 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Air France prieš Komisiją*, T-3/93, Rink. p. II-121, 43 punktą; 1999 m. kovo 4 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Assicurazioni Generali ir Unicredito prieš Komisiją*, T-87/96, Rink. p. II-203, 37 punktą) siekiant nustatyti, ar Bendrijos institucijos aktas tiesiogiai veikia privatų asmenį EB 230 straipsnio prasme, reikia išanalizuoti jo tikrą pobūdį tam, kad neatsižvelgiant į jo formą būtų galima patikrinti, ar yra nedelsiant paveikiami šio privataus asmens interesai, taip iš esmės pakeičiant jo teisinę padėtį.

66 Taigi iš šio sprendimo 47–63 punktų matyti, kad ginčijamas sprendimas tiesiogiai paveikė ieškovo teisinę padėtį.

67 Be to, būtina nurodyti, kaip teisingai pažymėjo ieškovas, kad tarp jo ir Komisijos egzistavo tiesioginiai santykiai, pavyzdžiui, pasiruošimo suteikti paramą stadijoje arba nusiunčiant ieškovui 2001 m. rugsėjo 26 d. laišką (žr. šio sprendimo 10 punktą). Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas teigia, kad šie tiesioginiai santykiai tęsėsi ir po ginčijamo sprendimo priėmimo, kaip tai matyti iš Komisijos tiesiogiai ieškovui adresuotų ir prie bylos pridėtų dviejų laiškų (žr. šio sprendimo 18 punktą). Viename iš šių laiškų, t. y. 2003 m. rugpjūčio 4 d., Komisija prašo ieškovo grąžinti apie 39 milijonų eurų sumą, pervestą kaip nagrinėjamo projekto vykdymo avansas, su palūkanomis. Be to, 2003 m. spalio 24 d. laiške Komisija ieškovui nurodo, kad ji pradėjo įvairių Komisijos kreditinių reikalavimų ir įsiskolinimų dėl su ieškovu susijusių projektų, taip pat ir dėl projekto, susijusio su *Gibbesi* užtvankos statybos trečio etapo darbais, užskaitymo procedūrą. Tokiomis aplinkybėmis į Komisijos formalų požiūrį negali būti atsižvelgta.

68 Kadangi abu šio sprendimo 46 punkte paminėti kriterijai yra tenkinami, prieštaravimą dėl priimtinumo reikia atmesti.

2. *Dėl esmės*

69 Savo ieškiniui pagrįsti ieškovas nurodo du pagrindus. Pirmas ieškinio pagrindas yra susijęs su Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio pažeidimu, o antras – su akivaizdžia vertinimo klaida taikant šią nuostatą.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio pažeidimu

70 Pirmam savo ieškinio pagrindui pagrįsti ieškovas nurodo tris argumentus. Pirmiausia Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio tekste nenumatyta paramos nutraukimo galimybės. Be to, tai, kad įrenginys yra neveikiantis ir neeksploatuojamas, nepateisina nagrinėjamos paramos nutraukimo atsižvelgiant į Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnį ir Sprendimą suteikti paramą. Galiausiai yra tenkinamos visos sąlygos nagrinėjamą paramą palikti pagal Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnį.

Dėl pirmo argumento, skirto pagrįsti pirmąjį ieškinio pagrindą

— Šalių argumentai

71 Ieškovas primena, kad ginčijamu sprendimu Komisija nutraukė visos paramos mokėjimą. Tačiau Bendrijos paramos panaikinimas yra paminėtas ne pačiame Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio tekste, o tik šio straipsnio pavadinime. Iš tikrųjų, kaip pripažįsta pati Komisija, 24 straipsnio 2 dalis numato tik paramos sumažinimą arba sustabdymą, ir tai tik esant tiksliai nustatytoms sąlygoms. Nagrinėjamos paramos nutraukimą numatė tik Sprendimo suteikti paramą 2 straipsnis, tačiau paramos nutraukimo atvejai nebuvo aiškiai nurodyti ginčijamame sprendime. Tokiomis aplinkybėmis ginčijamas sprendimas tiek, kiek jis pagrįstas platesniu Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio aiškinimu, neturi jokio teisinio pagrindo, nes paramos nutraukimas, kuris yra sankcija, atvirkščiai, reikalautų šį straipsnį aiškinti griežčiau.

72 Komisija atsako, kad tuo atveju, kai nuostatos turinys ir pavadinimas nesutampa, juos abu reikia aiškinti taip, kad visi terminai būtų reikšmingi. Be to, 24 straipsnio, ir ypač jo 1 dalies, sisteminis aiškinimas leidžia padaryti išvadą, kad yra galimybė visiškai nutraukti paramą, nes daryti nuorodos į Sprendimo suteikti paramą 2 straipsnį nebuvo būtina. Pagaliau pripažįstant, kad Komisija turi teisę tik sumažinti paramos dydį proporcingai padarytiems pažeidimams, reikštų, kad yra skatinami sukčiavimai, nes turėtų būti grąžinamos tik neteisėtai gautos sumos.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

73 Sąlygos, kurioms esant gali būti nutraukta parama, yra susijusios ne su procedūros normomis, bet su materialinėmis normomis (2004 m. sausio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Euroagri prieš Komisiją*, T-180/01, Rink. p. II-369, 36 ir 37 punktai). Taigi iš esmės šiuos aspektus reglamentuoja paramos suteikimo momentu taikomi teisės aktai. Kaip minėtame sprendime priminė Pirmosios instancijos teismas, Bendrijos paramos nutraukimas dėl pažeidimų, kuriais yra kaltinamas gavėjas, yra vertinamas kaip sankcija, jei jis nėra apribotas tik dėl šių pažeidimų neteisėtai pervestų sumų susigrąžinimu. Galima nutraukti paramą, tik jei tai pagrįsta paramos suteikimo ir sprendimo nutraukti paramą momentu taikomais teisės aktais.

74 Tokiomis aplinkybėmis paramos nutraukimo atveju yra svarbios Reglamento Nr. 1787/84 nuostatos, galiojusios priimant Sprendimą suteikti paramą, ir Reglamento Nr. 4253/88, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2082/93, redakcijos, taikytos priimant ginčijamą sprendimą, nuostatos.

75 Reglamento Nr. 1787/84 32 straipsnio 1 dalis numatė paramos sumažinimą arba nutraukimą. Paramos nutraukimas numatytas Reglamento Nr. 4253/88, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2082/93, 24 straipsnio pavadinime bei netiesiogiai jo 1 dalyje, nurodančioje, kad dalis arba visa skirta finansinė parama yra nepateisinama.

76 Dėl 24 straipsnio 2 dalies formuluotės, kuri aiškiai nenumato paramos nutraukimo, pakanka nurodyti, kad nusistovėjusioje teismų praktikoje (1999 m. spalio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Conserve Italia prieš Komisiją*, T-216/96, Rink. p. II-3139, 92 punktas; 2001 m. birželio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hortiplant prieš Komisiją*, T-143/99, Rink. p. II-1665, 40 punktas; 2002 m. rugsėjo 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sgaravatti Mediterranea prieš Komisiją*, T-199/99, Rink. p. II-3731, 130 ir 131 punktai bei 2003 m. kovo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Conserve Italia prieš Komisiją*, T-186/00, Rink. p. II-719, 74 ir 78 punktai) yra numatyta galimybė Komisijai nutraukti paramą remiantis Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 2 dalimi.

77 Tokiomis aplinkybėmis pirmas argumentas, skirtas pirmajam ieškinio pagrindui pagrįsti, yra nepagrįstas, ir todėl turi būti atmestas.

Dėl antro argumento, skirto pagrįsti pirmąjį ieškinio pagrindą

— Šalių argumentai

78 Ieškovo teigimu, Komisijos reikalavimas dėl įrenginio visiško veikimo ir naudojimo nenumatytas nei Sprendime suteikti paramą, nei Reglamento

Nr. 4253/88 24 straipsnyje. Komisija šį reikalavimą pareiškė tik prašymo galutinai atsiskaityti pateikimo momentu. Todėl šis pavėluotas reikalavimas turėtų būti laikomas teisiškai nepagrįstu, juo labiau kad ieškovas įsipareigojo užtikrinti, kad netrukus po 2000 m. sausio 17 d. šis ERPF bendrai finansuojamas įrenginys pradės veikti.

79 Komisija pirmiausiai pažymi, kad ieškovas neginčija to, kad ginčijamo sprendimo priėmimo dieną užtvanka buvo neveikianti ir neeksploatuojama. Ji primena, kad finansuojamų įrenginių veikimas buvo ir yra esminis kriterijus struktūrinių fondų sistemoje, ypač dėl priežasčių, susijusių su veiksmingą Sutartyje apibrėžtą ekonominės ir pinigų sanglaudos politiką kurios pagrindinis elementas yra planavimas. Be to, patikimas struktūrinių fondų finansinis valdymas įpareigotų Komisiją ir valstybes nares laikytis nustatyto plano ir sudarytų galimybę nutraukti išmokas neveiksmingiems projektams.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

80 Kaip per posėdį pažymėjo Komisija, sprendimas dėl Bendrijos paramos suteikimo turi būti nagrinėjamas kartu su atitinkama paramos paraiška (žr. pagal analogiją 1997 m. liepos 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Interhotel prieš Komisiją*, T-81/95, Rink. p. II-1265, 42 punktą). Be to, iš bylos medžiagos, t. y. iš šio sprendimo 3 punkte nurodyto Italijos Respublikos pateiktos paramos paraiškos, matyti, kad minėtoje paraiškoje, kuria remiantis buvo priimtas Sprendimas suteikti paramą, buvo nurodyta, kad įrenginys turėtų veikti atlikus *Gibbesi* užtvankos statybos trečio etapo darbus.

81 Be to, kaip teisingai savo pastabose primena Komisija, Reglamento Nr. 1787/84 18 straipsnio 1 dalis, pagal kurią buvo priimtas Sprendimas suteikti paramą, numato, kad „investicijų į infrastruktūras finansavimas suteikiamas <...> infrastruktūroms, kurios prisideda prie regiono ar vietovės, kuriuose jos yra, plėtros“ (Neoficialus vertimas).

82 Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia priminti, kad siekiant garantuoti sklandų Bendrijos struktūrinių fondų sistemos funkcionavimą ir jų tinkamą finansinį valdymą, įgyvendinant kiekvieną šioje srityje bendrai finansuojamą projektą turi būti siekiama, kad toks projektas būtų veiksmingas, nes šis reikalavimas yra esminis priimant sprendimą suteikti Bendrijos finansavimą.

83 Be to, yra aišku, kad priimant ginčijamą sprendimą užtvanka buvo neveikianti ir neeksploatuojama. Tokiomis aplinkybėmis, jei gavėjas išsaugotų nagrinėjamą Bendrijos paramą, skirtą įrenginiui pastatyti, nors šis įrenginys yra neveikiantis, tai būtų akivaizdžiai nesuderinama su minėta nuostata. Be to, toks požiūris būtų nesuderinamas su patikimu Bendrijos struktūrinių fondų finansiniu valdymu.

84 Tokiomis aplinkybėmis antras argumentas, skirtas pagrįsti pirmąjį ieškinio pagrindą, yra nepagrįstas, ir todėl turi būti atmestas.

Dėl trečio argumento, skirto pagrįsti pirmąjį ieškinio pagrindą

— Šalių argumentai

85 Ieškovo tvirtinimu, pagal Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnį yra tenkinamos visos sąlygos nagrinėjamai paramai išlaikyti, nes nebuvo padarytas poveikis įrenginio pobūdžiui ir remtinos veiklos įgyvendinimo sąlygoms ir Komisijos buvo prašyta patvirtinti įrenginio paskirties pakeitimą.

86 Ieškovo nuomone, net jei ginčijamame sprendime Komisija atsižvelgė į įrenginio tikslo ar paskirties pakeitimą, pagal Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 1 dalį šis pakeitimas negali būti finansinės paramos sumažinimo arba sustabdymo pagrindu.

87 Be to, ieškovas pabrėžia, kad netgi Sprendimo suteikti paramą priede pateikiamas įrenginio apibūdinimas, bet nenurodomas jo tikslas.

88 Taigi, ieškovo nuomone, ta aplinkybė, kad įrenginiu užtvenkti vandenys ateityje bus skirti tik žemės drėkinimui, o ne ir pramonės įrenginių aušinimui, nepakeičia nagrinėjamo įrenginio paskirties, t. y. sudaryti vandens atsargas dėl bendro intereso. Komisijai neprieštaraujant, šiuo atžvilgiu ieškovas nurodo, kad visada buvo numatyta, kad nagrinėjamos užtvankos sulaikyti vandenys buvo skirti apie 1 000 hektarų žemės drėkinimui. Drėkinimo tikslas tapo prioritetu būtent dėl to, kad pramonės zona, kuri nuo 1986 m. turėjo būti įkurta Likatoje, nebuvo atidaryta. Apie šią faktinę padėtį buvo pranešta Komisijai, patikslinant, kad regiono plėtros

požiūriu socialinė ir ekonominė įrenginio svarba išliko. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad ši užtvanka, pastatyta regione, kuris kenčia nuo didelio vandens, reikalingo asmeniniam naudojimui, žemės ūkiui ir pramonei, trūkumo, galėtų dėl jo vandens kokybės patenkinti svarbius, įskaitant ir geriamo vandens, poreikius ir tapti vienu iš didžiausių bendrai su ERPF finansuojamų aprūpinimo vandeniu projektų. Ieškovas priduria, kad buvo užsakyta atlikti specialų tyrimą dėl vandens panaudojimo ir nagrinėjamos užtvankos svarbos padidinimo.

89 Taip pat ieškovas mano, kad įrenginio paskirties pakeitimas nedaro poveikio veiklos įgyvendinimo sąlygoms, nes jos yra susijusios ne su įrenginio paskirtimi, o jo veikimu.

90 Ieškovo nuomone, ginčijamas sprendimas taip pat yra klaidingas, nes jame neatsižvelgiama į tai, kad Italijos valdžios institucijos Komisijai perdavė dokumentus, pagrindžiančius nagrinėjamą įrenginio paskirties pakeitimą.

91 Komisija primena, kad Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsniu galima remtis tada, kai yra padarytas pažeidimas, pavyzdžiui, esminis pakeitimas, turintis poveikį atitinkamos priemonės įgyvendinimui.

92 Toliau Komisija nurodo, kad ji konstatavo pažeidimą, susijusį su esminiu įrenginio tikslų ir paskirties pakeitimu, palyginti su tuo, kas buvo numatyta Sprendime suteikti paramą, nors patvirtinimo tam iš anksto nebuvo prašyta.

93 Pagaliau Komisija primena, kad Sprendimas suteikti paramą buvo priimtas remiantis Reglamentu Nr. 1787/84. Šio reglamento 22 straipsnio 3 dalies nuostatos, pateikiančios Bendrijos fondų bendrai finansuojamų projektų aprašymą, būtų nesvarbios, manant, kad toks aprašymas yra tik pavyzdinis. Taip pat yra ir dėl 28 straipsnio 1 dalies b punkto nuostatų, pagal kurias prašymas dėl galutinio išmokėjimo apima būtent ir pažymą apie tai, kad investicijos atitinka pirminį projektą.

94 Iš Italijos valdžios institucijų Komisijai pateiktos paraiškos dėl ERPF paramos pagal Reglamento Nr. 1787/84 22 straipsnio 3 dalį matyti, kad užtvankos ir jos panaudojimo aprašymas buvo sudėtinė paraiškos dalis. Komisija priduria, kad parama buvo suteikta būtent atsižvelgus į paraiškoje nurodytus įrenginio statybos darbų trukmę, techninį apibūdinimą ir tikslus. Šiuo atžvilgiu, Komisijos nuomone, apie 1 000 hektarų žemės ūkio paskirties žemės drėkinimas buvo numatytas tik kaip papildomas tikslas.

95 Tokiomis aplinkybėmis projekto pakeitimas po to, kai buvo gautas finansavimas, nustatant skirtingą, nei buvo numatytas, panaudojimą, yra nesuderinamas su vieninga ir glaudžia regionine plėtra, kurią numato programavimo sąvoka. Nagrinėjama parama buvo suteikta remiantis išankstine prielaida, kad užtvanka sulaikyti vandenys pirmiausiai bus naudojami aprūpinti vandeniu pramoninę zoną, kurią ruošiamasi sukurti.

96 Iš to darytina išvada, kad užtvankos vandens naudojimo paskirties pakeitimas pateisina paramos nutraukimą pagal Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnį.

97 Be to, Komisija pažymi, kad ieškovo argumentas (žr. šio sprendimo 90 punktą), jog ginčijamame sprendime ji neatsižvelgė į tą aplinkybę, kad Italijos valdžios institucijos Komisijai pranešė apie nagrinėjamą įrenginio paskirties pakeitimą, yra nepagrįstas. Iš tikrųjų Komisija niekada nedavė savo pritarimo įrenginio paskirties pakeitimui, apie kurį, be to, buvo pranešta labai pavėluotai, t. y. 2001 m. kovo 29 d. Antra vertus, ieškovas netgi neprašė patvirtinti minėtą pakeitimą. Komisija tvirtina, kad toks su įrenginio paskirties pakeitimu susijusios informacijos perdavimas negali būti prilyginamas prašymui dėl patvirtinimo. Priešingai, dėl 2001 m. kovo 29 d. jai perduotos informacijos 2001 m rugsėjo mėn. ji pradėjo paramos nutraukimo procedūrą. O 2001 m. lapkričio 29 d. ieškovui patvirtinus šią informaciją, 2002 m. gruodžio 11 d. ji priėmė ginčijamą sprendimą.

98 Be to, ieškovo argumentas grindžiamas klaidingu Reglamento Nr. 4253/88 aiškinimu, kad Komisija negali sumažinti ar nutraukti paramos vien dėl to, kad nacionalinės valdžios institucijos pateikė prašymą dėl patvirtinimo. Jei Komisija negalėtų sumažinti arba nutraukti paramos vien todėl, kad ji buvo informuota apie projekto pakeitimą, iškiltų grėsmė Bendrijos finansiniams interesams. Taip aiškinant pakeitimo patvirtinimas taptų netgi nebūtinas.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

99 Visų pirma, kaip teisingai primena Komisija, pažymėtina, kad nagrinėjamo įrenginio tikslas yra nurodytas Italijos Respublikos pateiktoje ERPF paramos paraiškoje.

100 Be to, Komisija pagrįstai tvirtina, kad nepakanka tik ją informuoti apie įrenginio, kurio statybos darbai yra finansuojami bendrai su ERPF, paskirties pakeitimus, nes ji taip pat turi duoti savo sutikimą šiems pakeitimams. Iš tiesų Pirmosios instancijos teismas jau nusprendė, kad pažeidimo atveju Komisija gali nutraukti paramą, ypač dėl esminio pakeitimo, darančio poveikį veiklos pobūdžiui arba jos įgyvendinimo sąlygoms, dėl kurių iš anksto nebuvo prašoma Komisijos patvirtinimo (minėto 1999 m. spalio 12 d. Sprendimo *Conserve Italia prieš Komisiją* 92 punktas).

101 Taigi iš bylos medžiagos matyti, kad ieškovas vien tik pavėluotai informavo Komisiją apie nagrinėjamu įrenginiu užtvenktų vandenų paskirties pakeitimą. Akivaizdu, kad ši informacija negali būti laikoma prašymu dėl patvirtinimo.

102 Kaip priminta šio sprendimo 81 punkte, Sprendimas suteikti paramą ir atitinkama paraiška dėl finansavimo turi būti vertinami kartu, todėl, pirma, dėl to, kad įrenginio paskirtis buvo pakeista iš esmės negavus iš anksto Komisijos patvirtinimo ir, antra, dėl to, kad prioritetinis tikslas, susijęs su Likatos pramoninės zonos aprūpinimu vandeniu, nebuvo pasiektas, reikia daryti išvadą, kad paramos nutraukimas Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio atžvilgiu yra pateisinamas.

103 Tokiomis aplinkybėmis, dėl to, kad trečias argumentas, skirtas pagrįsti pirmąjį ieškinio pagrindą, yra nepagrįstas, visas pirmasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdžia vertinimo klaida taikant Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnį

Šalių argumentai

104 Ieškovas pažymi, kad Komisijai svarbus vertinimas, kad statybos darbai buvo nebaigti ir kad buvo neįmanoma nustatyti netgi preliminarios datos, kada užtvanka bus veikianti ir naudotina, yra klaidingas.

105 Priešingai, jis tvirtina, kad iš Komisijai perduotų dokumentų, o būtent iš statybos darbų užbaigimo pažymėjimo, matyti, kad užtvankos statyba buvo visiškai baigta, nes darbai buvo užbaigti 1992 m. lapkričio 4 d. Jis priduria, kad ši aplinkybė buvo patvirtinta ginčijamo sprendimo 6 konstatuojamojoje dalyje.

106 Ieškovas taip pat nurodo, kad paskutiniai darbai, paminėti ginčijamame sprendime, buvo tik papildomi. Jie nepaneigia realaus užtvankos pastatymo fakto. Šį teiginį patvirtina ir pats statybos darbų užbaigimo pažymėjimas.

107 Be to, priešingai nei nurodyta ginčijamo sprendimo 6 konstatuojamojoje dalyje, ieškovas pabrėžia, kad minėtas pažymėjimas nemini nebaigtų statyti „laikinų vandens talpyklų“.

108 Ieškovas priduria, kad užbaigus statybos darbus Nacionalinė užtvankų tarnyba (*Servizio nazionale dighe*) tik paprašė atlikti sutvirtinimo darbus kairiajame užtvankos šlaite.

109 Dėl to ieškovas daro išvadą, kad darbai, susiję su *Gibessi* užtvankos statyba, buvo užbaigti 1992 m. lapkričio mėn. ir kad minėti papildomi darbai, kurių pareikalavo *Servizio nazionale dighe,* buvo nereikšmingi pagrindinės užtvankos funkcijos – sulaikyti vandenį – atžvilgiu. Be to, minėta tarnyba, remdamasi įrenginių veikimo pusmečio patikrinimais, patvirtintais atitinkamais veiksmingumo pažymėjimais, visada manė, kad užtvankos statybos buvo užbaigtos.

110 Komisija ginčija tai, kad statybos darbai buvo užbaigti 1992 m. ir kad su užtvankos veikimu susijusi reikalinga atlikti veikla buvo tik papildoma.

111 Savo teiginiui pagrįsti Komisija nurodo 2000 m. gegužės 23 d. Italijos valdžios institucijų laišką Komisijai, prie kurio buvo pridėtas statybos darbų užbaigimo pažymėjimas, iš kurio matyti, kad laikinos vandens talpyklos nebuvo pastatytos ir kad akvedukas nebuvo baigtas. Komisija priduria, kad 2000 m. gruodžio 19 d. laišku Italijos valdžios institucijų ji paprašė papildomos informacijos, ypač susijusios su darbų užbaigimu ir su realia ar numanoma užtvankos atidarymo diena. 2001 m. vasario 21 d. laišku ieškovas perdavė kalendorių, pagal kurį darbai turėjo būti baigti iki 2003 m. vasario 2 dienos.

112 Komisija priduria, kad nagrinėjami statybos darbai apėmė ne tik pagrindinę užtvankos dalį, bet ir *Gibessi* upės tekėjimo krypties pakeitimą, vandens grąžinimo kanalą, akveduką bei kitus įrenginius. Be to, Italijos valdžios institucijos savo

paraiškoje dėl paramos pabrėžė, kad įrenginio tikslas yra prisidėti prie atitinkamo regiono pramonės plėtros. Iš to darytina išvada, kad siekiant realizuoti numatytus tikslus turėjo būti baigti visi įrenginio statybos darbai. Tokiomis aplinkybėmis tai, kad ieškovas išskiria pagrindinius ir papildomus statybos darbus, neturi reikšmės.

113 Tokiomis sąlygomis Komisija galėjo konstatuoti, kad priimant ginčijamą sprendimą statybos darbai, susiję su nagrinėjama parama, buvo nebaigti.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

114 Visų pirma nurodytina, kad ginčijamo sprendimo 6 konstatuojamoji dalis mini ne visos užtvankos, bet tik pagrindinės užtvankos dalies statybos darbų pabaigą.

115 Be to, iš bylos medžiagos, t. y. iš statybos darbų užbaigimo pažymėjimo, pridėto prie 2000 m. gegužės 23 d. Italijos valdžios institucijų Komisijai adresuoto laiško, matyti, kad, kaip teisingai pažymėjo Komisija, laikinos vandens talpyklos nebuvo pastatytos ir akvedukas nebuvo baigtas, nors šie darbai sudarė sudėtinę nagrinėjamo projekto dalį.

116 Tokiomis aplinkybėmis reikia padaryti išvadą, kad ginčijamo sprendimo priėmimo momentu statybos darbai, kuriems buvo prašoma ERPF paramos, buvo neužbaigti.

117 Taigi antrasis ieškinio pagrindas yra nepagrįstas, todėl turi būti atmestas.

118 Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, ieškinį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

119 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Vis dėlto pagal to paties straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti išlaidas šalims. Pagal minėto straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą Pirmosios instancijos teismas gali įpareigoti šalį, net jei ji laimėjo bylą, atlyginti išlaidas, kurias, Teismo manymu, dėl jos nepagrįstų arba nesąžiningų veiksmų patyrė priešinga šalis.

120 Šiuo atveju Komisija pralaimėjo bylą tiek, kiek tai susiję su priimtinumu. Be to, dalis ieškovo patirtų bylinėjimosi išlaidų, susijusių su ieškinio pareiškimu, atsirado dėl ginčijamo sprendimo redakcinio tobulinimo (žr. šio sprendimo 21 punktą). Todėl Pirmosios instancijos teismas mano esant teisinga, jei Komisija padengs dalį savo bylinėjimosi išlaidų. Taigi reikia nuspręsti, kad ieškovas padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir pusę Komisijos bylinėjimosi išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija),

nusprendžia:

1. Atmesti prieštaravimą dėl priimtinumo.

2. Atmesti ieškinį kaip nepagrįstą.

3. Ieškovas padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir pusę Komisijos patirtų bylinėjimosi išlaidų. Komisija padengia pusę savo bylinėjimosi išlaidų.

Vesterdorf Cooke García-Valdecasas

Labucka Trstenjak

Paskelbta 2005 m. spalio 18 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris Pirmininkas

E. Coulon B. Vesterdorf